

Inhoudsopgave

Afkortingen	7
Inleiding	9
Eerste kennismaking	10
Context en achtergronden	11
Kerndisciplines: geneeskunde, ethiek en recht	13
Dementie en het levenseinde	16
Structuur van het boek	19
 Wat vooraf ging Deel I	 23
 Hoofdstuk 1. Geschiedenis van euthanasie in Nederland	 25
1.1 Inleiding	25
1.2 Ontwikkeling van strafuitsluitingsgronden	25
1.3 Postma (1973)	26
1.4 Schoonheim (1984)	31
1.5 Chabot (1994)	33
1.6 Brongersma (2002)	35
1.7 Levensbeëindiging van wilsonbekwame patiënten	37
1.8 Reflecties voor de praktijk	41
 Hoofdstuk 2. Wet en wetsgeschiedenis	 45
2.1 Inleiding	45
2.2 Kernbegrippen aan de vooravond van de euthanasiewet	45
2.3 Parlementaire behandeling van de Wtl	54
2.4 Dementie en het schriftelijke euthanasieverzoek	64
2.5 Juridische contouren van ‘overeenkomstige toepassing’	70
2.6 Reflecties voor de praktijk	79

De schriftelijke wilsverklaring als verzoek Deel II	85
Hoofdstuk 3. Het schriftelijke euthanasieverzoek in het licht van toetsing	87
3.1 Inleiding	87
3.2 Ontwikkelingen in melding en toetsing	89
3.3 De schriftelijke wilsverklaring bij de toetsingscommissies	97
3.4 Casuïstiek: hoe oordelen de toetsingscommissies?	98
3.5 Reflecties voor de praktijk	138
Hoofdstuk 4. In aanraking met het recht: Arends (2020)	149
4.1 Inleiding	149
4.2 ‘Een vrouw met voortgeschreden dementie’	150
4.3 Beoordeling door de toetsingscommissies	154
4.4 De tuchtcolleges voor de gezondheidszorg (regionaal en centraal)	157
4.5 Het strafproces bij de rechtbank	160
4.6 Cassatie in het belang der wet	171
4.7 Reflecties voor de praktijk	175
Zorg voor ouderen en het levenseinde Deel III	183
Hoofdstuk 5. Artsen aan het woord	185
5.1 Inleiding	185
5.2 De schriftelijke wilsverklaring	186
5.3 De zorgvuldigheidseisen	194
5.4 Beleving van de arts: overtuiging en invoelbaarheid	208
5.5 In gesprek met de patiënt	213
5.6 Reflecties voor de praktijk	216
Hoofdstuk 6. Zorgvuldigheid als norm en als praktijk	221
6.1 Inleiding	221
6.2 Het gewicht van feiten en omstandigheden	221
6.3 Relevantie van de euthanasiewet	227
6.4 Andere vormen van weloverwogen sterven	231
6.5 Andere vormen van lijden	240
6.6 Slotbeschouwing	244
Relevante wetsartikelen	253
Bibliografie	257
Verantwoording	267
Trefwoordenregister	269